

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۲/۱۱/۲۰

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

بررسی نقش عوامل موثر در سبک زندگی اسلامی دانش آموزان

مریم رحمتی^۱، زهرا حیدری^۲

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی (معاون آموزشی دبستان)

۲- کارشناسی علوم تربیتی (آموزگار ابتدایی)

m.rahmatee77@gmail.com

چکیده

مدرسه به عنوان اولین محیط اجتماعی برای ورود کودکان و خانواده به عنوان مهم ترین نهاد تاثیر گذار در پرورش فرزندان با همکاری یکدیگر نقش اساسی را در آموزش سبک زندگی اسلامی دانش آموزان دارند. این پژوهش با هدف، نگاهی بر نقش خانواده و مدرسه در تعلیم و تربیت فرزندان براساس سبک زندگی اسلامی انجام شده است. مقاله حاضر از نوع کتابخانه ای بوده و نتایج نشانگر آن است که خانواده و مدرسه با تعامل یکدیگر به عنوان تاثیر گذارترین محیط هایی که می توانند، سبک زندگی اسلامی را در درون افراد نهادینه کنند، باید مورد توجه قرار بگیرند.

کلمات کلیدی: سبک زندگی اسلامی، خانواده، مدرسه

۱- مقدمه

خانه و مدرسه به عنوان نهادهای اصلی و تاثیرگذار در زمینه آموزش و پرورش به حساب می آیند. هر یک از این دو نهاد مهم و مقدس نقش خاص و ویژه ای در تربیت فرزندان برعهده دارند. چنانچه بپذیریم که انسان یک موجود زیستی، روانی، اجتماعی و معنوی است، ضروری می نماید که در ابعاد مختلف رشد و توسعه یابد تا بتواند به انسان کامل مورد نظر دین مبین اسلام نزدیک شود. آن چه که معمول است، این است که دانش آموزان در مدرسه تعلیم و تربیت رسمی و در خانه بیشتر تعلیم و تربیت غیر رسمی را فرا میگیرند. و هر اندازه آموزش و تربیت در این دو نهاد یکسان و همسو باشد، موجب خواهد شد یادگیری و تربیت آنان پایدارتر و مثمر ثمرتر باشد. بنابر این توجه به یکی از دو مقوله خانه و آموزش و پرورش و غفلت از دیگری خسارت های جبران ناپذیری را بر پیکره جامعه ایجاد خواهد نمود. ایجاد ارتباط بین این دو باعث خواهد شد در آینده شاهد انسان هایی متعادل، مؤمن، متعهد و رشد یافته باشیم (کاوایی، ۱۳۹۱). خانواده مهم ترین، ارزشمندترین و اثربخش ترین نقش ها را در بین تمامی سازمان ها و مؤسسات اجتماعی، دارا میباشد. این نهاد طبیعی ترین واحد تولید مثل و فراگیرترین واحد اجتماعی به شمار می رود، زیرا همه اعضای جامعه را در بر می گیرد و از آنجا که مولد نیروی انسانی و معبر سایر نهادهای اجتماعی است از ارکان عمده و نهادهای اصلی هر جامعه به شمار می رود. (نوابی نژاد، ۱۳۸۰). نظام آموزش و پرورش از بزرگ ترین و گسترده ترین سیستم های درون هر جامعه ای است که سرنوشت آن جامعه را در بلندمدت تعیین می کند. چنانچه آموزش و پرورش از نظر اهداف و ساختار و منابع، درست طراحی شود، در درازمدت توسعه جامعه را تضمین خواهد کرد و به اثربخشی نزدیک می شود. مدرسه بهترین سرمایه مولد را که کودکان و نوجوانان می باشند را در اختیار دارد. بنابراین الزم

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

است که معلمان مدرسه بدانند که چه می کنند و چه باید بکنند (پيروانی نیا ۱۳۹۲). سبک زندگی از جمله موضوعات کلیدی است که رهبر حکیم انقلاب در مناسبت های مختلف به تبیین آن پرداخته است. در مجموع، بیانیه گام دوم انقلاب به دو نکته اساسی در این زمینه اشاره می کند که عبارت است از:

۱. زیان های جبران ناپذیر سبک زندگی غربی؛
۲. ضرورت مدیریت جهادی همه جانبه و هوشمند برای مقابله با سبک زندگی غربی (مقیمی، ۱۳۹۷).

۲- سبک زندگی

پدیده سبک زندگی از مشخصات جهان نوین و مدرنیته است و کسانی که در جوامع مدرن زندگی می کنند، برای توصیف کنش های خود و دیگران از مفهوم سبک زندگی استفاده می کنند. افراد تحت تأثیر رسانه ها به سلیقه ها و ارزش های خود شکل می دهند و این سلیقه ها و ارزش هاست که منجر به بروز رفتار و در نهایت شکل گیری سبک زندگی آنها می شود (فاضل قانع، ۱۳۹۲). سبک زندگی، برای زندگی مطلوب، نیازمند آموزش است. نهادهای سازی سبک زندگی تمدن ساز اسلامی در افراد جامعه خصوصاً کودکان و نوجوانان برای پیشگیری از گرایش آنها به سمت آسیب های فردی و اجتماعی بسیار ضروری است و تلاش و مشارکت دوسویه افراد، خانواده ها، رسانه ها، نهادهای مذهبی و اجتماعی و دولتی به ویژه نظام آموزشی را طلب می کند. متأسفانه در جامعه شاهد این مسئله هستیم که الگوگیری غلط خانواده ها و جوانان سبب افزایش ناسازگاری شده است. آنچه در این بین از اهمیت به سزایی برخوردار است، این است که باید مراقب باشیم تا شیوه های جدید زندگی با فرهنگ دینی ما سازگار باشد و به تغییر و استحاله ی ارزش ها و اعتقادات ما نینجامد (محمودیان و دوراهکی، ۱۳۹۳).

۲-۱- سبک زندگی اسلامی و ایرانی

داشتن شیوه ی زندگی اسلامی، بستر ساز تمدن نوین اسلامی و پیشرفت همه جانبه است، رسیدن به این شیوه ی زندگی و عمل به آن اهمیت خود را بهتر می نمایاند. یکی از عوامل بسیار مؤثر بر شیوه و مشی زندگی، خانواده و تربیت فردی و اجتماعی است. نقطه ی عطف تربیت یک انسان در دوران کودکی او شکل می گیرد (صدیق سروسرستانی و هاشمی، ۱۳۸۱). از دیگر شرایط تمهیدی برای رشد شخصیت افراد خانواده، تبیین دیدگاه خدا و اولیای دین درباره انسان و سبک زندگی وی است. فرد وقتی شناخت پیدا کند که خدای متعال و اولیای دین، نگاه کرامتی و شخصیتی والا به وی دارند (اسراء، ۷۰) و او را دارای نعمت های گران بهایی مانند توانمندی های عقلانی، عواطف انسانی، مسئولیت پذیری و استقلال طلبی می دانند (متقی الهندی، ۱۳۹۷ ق، ۴۳۱۰۶)، با احساس ارزشمندی از توجه ویژه خدا و اولیای دین به وی، رابطه ای نگرشی و عاطفی با خدا و اولیای دین، در دامنه سبک زندگی اسلامی برقرار ساخته و می کوشد به سوی تعالیم و آموزه های الهی سوق پیدا کند. مقام معظم رهبری در مورد لزوم پرداخت به سبک زندگی اسلامی این چنین می فرمایند: «ما اگر از منظر معنویت نگاه کنیم (که هدف انسان، رستگاری و فلاح و نجات است)، باید به سبک زندگی اهمیت دهیم. اگر به معنویت و رستگاری معنوی اعتقادی هم نداشته باشیم، برای زندگی راحت، زندگی برخوردار از امنیت روانی و اخلاقی، باز پرداختن به سبک زندگی مهم است. بنابراین مسئله، مسئله ی مهمی است (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با جوانان خراسان شمالی، ۲۳ مهر ۱۳۹۱). از مهمترین ابزارهای پرورش انسان مطلوب در خانواده و مدرسه، می توان به «سبک زندگی اسلامی» که شامل مجموعه ای به هم پیوسته از الگوهای رفتاری در حوزه های مختلف حیات بشری است، اشاره نمود؛ سبکی که از دل اصول کشف شده از مبانی تربیتی، یعنی هستی ها و دارایی های آدمی برمی خیزد و ضمن ایجاد روابط پایدار میان افراد خانواده و یکسان سازی رویه ها در جامعه، نقش به سزایی در تزکیه روانی، پرورش صفات کمالی، نیل به سعادت و رشد ارزش های انسانی دارد (کاویانی، ۱۳۹۱). در جامعه امروز ما، سبک زندگی ایرانی اسلامی که برگرفته از حیات طیبه اسلامی و مبتنی بر توجه به تولید و آسایش همراه با

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

احسان به دیگران است. نوع سبک زندگی، می بایست متأثر از آموخته های دینی خود ما باشد که می توان در قالب حیات طیبه اسلامی آن را طرح کرد. هدف بحث و بررسی پیرامون سبک زندگی ایرانی اسلامی توجه به الگوهای صحیح زندگی؛ کشف هویت تاریخی، معرفتی عمیق دراستفاده از کالاهای مدرن امروزی و داشتن دین عقلانی به نام اسلام در سبک زندگی ایرانیان و همچنین برای غالب کشورهای اسلامی. متأسفانه ما نه این هستیم و نه آن (پیروزمند، ۱۳۸۹).

۲-۲- استفاده از الگو در سبک زندگی اسلامی

اولین الگوها برای فرزندان، والدین هستند و وظیفه ی سنگینی از این جهت بر دوش والدین هست. چگونه کسی که خود صالح نیست، می تواند دیگری را اصلاح کند؟ در این رابطه هر چه والدین از کمال بیشتری برخوردار باشند، تأثیر و قدرت نفوذ آنها در فرزندان بیشتر است. علاوه بر کمال، جامعیت الگوها نیز سهم وافر در این تأثیرگذاری دارد؛ یعنی اگر والدین هم در ابعاد مختلف صلاحیت داشته باشند و هم از هر جهت در حد اعلی از ویژگی ها برخوردار باشند، از جذابیت و تأثیر بیشتری برخوردار خواهند بود. در سوره انعام پس از ذکر مطالبی درباره پیامبران گذشته که نمونه های بارز هدایت و شایستگی بودند؛ به پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: «اولئك الذين هدى الله فبهداهم اقتده» (انعام، ۹۰)؛ چون اینان هدایت شده خدایند، تو ای پیامبر به هدایت آنان اقتدا کن). هماهنگی میان افعال و گفتار والدین الگو، نکته دیگری است که بسیار حائز اهمیت است؛ مثلاً اگر الگوهای گفتاری آنها با الگوی رفتاری شان هماهنگ باشند و قول و فعل یکدیگر را تصدیق کنند به وحدت رفتار و تشبیت آن در الگوپذیر بسیار کمک می کنند. درحالی که عدم هماهنگی بین آنها منجر به دوگانگی رفتار در مرتبه خواهد شد. امام علی (علیه السلام) که خود الگوی وارسته است به این هماهنگی در گفتار و اعمال خود اشاره کرده و می فرماید: «ای مردم، سوگند به خدا، شما را به طاعتی ترغیب نمی کنم، مگر آنکه از شما پیشی می گیرم و شما را از معصیتی منع نمی کنم، مگر آن که پیش از شما از آن باز می ایستم» (نهج البلاغه، خطبه ۱۷۵). تداوم و استمرار در الگو بودن والدین نیز، بسیار مهم است؛ زیرا فرزندان، چه بسا به رشد فکری الزم نرسیده باشند و دچار غفلت، تشخیص غلط و یا الگوهای متضاد شوند و در مسیر انحرافی با سرعت، به پیش روند. بنابراین الگوی صالح بودن والدین، از مهمترین و اثربخش ترین کاربردی سازی سبک زندگی اسلامی است؛ زیرا فرزندان به دلیل آمادگی ذهنی، سادگی و بی آلایشی روحی، پاک سرشت و انگیزه، گرایش شدید به انتخاب الگو در زندگی خود داشته و در اولین گام پدر و مادر را سرمشق و الگوی خویش قرار می دهند و در صورت شایسته نبودن الگو آثار نامطلوبی را متحمل می شوند (فلاح رفیع، ۱۳۹۱، ۳۵). والدین مانند همه کسانی که می خواهند در جهت کمالات انسانی قدم بردارند باید بر اساس آیه: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا» (احزاب، ۲۱). با تأسی بر اسوه حسنه رسول الله، خود الگوی مناسبی برای فرزندان و کسانی که با آنها زندگی می کنند، باشند؛ و آنان را به صورت عملی با الگوی برتر دینی که رسول الله (ص) است، آشنا سازند و ایشان را در زوایای زندگی، نصب العین خویش قرار دهند (میرزاییگی، ۱۳۸۷).

۲-۳- تأثیر سبک زندگی غربی بر سبک زندگی امروزی

امروزه با هجوم روزافزون شبکه های ماهواره های و فیلم های سینمایی، که معلول و زاینده ی تکنولوژی پیشرفته و ارتباطات می باشند، بنیان های اعتقادی و اخلاقی فرهنگ های غنی نشانه رفته است. روش زندگی در خانه و جامعه و نظام آموزش مادر گذشته و حال یعنی پیش و پس از پیشرفت های صنعتی دگرگون شده است و مابه ازای گزاره های نیاز، برآورد، آسایش و آرامش، کم و زیاد شده است. الگوی زندگی و سبک زندگی غربی بر اساس مصرف گرایی و اخلاق ستیزی و ناهنجاری ها بنا گردیده است، اما سبک زندگی دینی بر مبنای استعمال و با هدف رسیدن به مقام قرب حضرت حق بنا شده است (الفت و سالمی، ۱۳۹۱). مشکل موجود سبک زندگی حاکم بر جامعه ایرانی اسلامی هست. غرب مدرن مبتنی بر تفکری فلسفی پدید آمد که در

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

آن انسان جای خدا را می گیرد و به صورت موجودی صاحب علم و اراده و قدرت و در جایگاه تشریح ظاهر می گردد و همه چیز را در تصرف و تملک خود در می آورد باطن غرب، سبک زندگی تمدن ساز، مادی، شهوت آلود، هویت زدا و ضد معنویت است. یکی از خصوصیات فرهنگی غرب عادی سازی گناه است. گناه های جنسی را عادت می کنند و امروزه این وضعیت در خود غرب به فصاحت کشیده شده است. در مقابل جامعه ایران یک جامعه دین دار، دین محور و خدا محور است و در آن پای بندی به دین و سنت تا حدود زیادی یافت می شود (قدیری، ۱۳۹۱). مقایسه سبک زندگی امروزی ما با گذشته با تاکید بر دو محور امکانات زندگی و روش های آموزشی تفاوت بسیار کرده و آسایش و آرامش و نیاز مبتنی بر این نوع سبک زندگی ما بیشتر غربی و برگرفته از فرهنگ غربی است که در رسانه ها تبلیغ می شود (هاشمی، ۱۳۹۰). امروزه با توجه به رواج الگوهای غلط زندگی و سبک های غربی که نامتناسب با جوامع اسلامی می باشد، صنعتی شدن جوامع و گسترش فرآیندهای توسعه مدرن و کاهش ارتباطات انسانی، سلامت روانی افراد مورد تهدید واقع شده و بیماری های روانی بیش از پیش گسترش یافته است. در صورت عدم پیشگیری، این مسئله منجر به پیدایش جامعه ای فرسوده، از کار افتاده و غیرسازنده می شود. تحقیقات نشان می دهد که سبک زندگی در ارتباط با وضعیت سلامت روانی و جسمی و کیفیت زندگی بزرگسالان قرار می گیرد (روجر و همکاران، ۱۹۹۴).

۳- نقش اساسی خانواده بر فرزندان

خانواده به عنوان نخستین محیط اجتماعی که کودک در آن قدم می گذارد، نقش اساسی در پیدایش ویژگی های فردی و اجتماعی وی دارد. در این میان نقش محوری پدر و مادر در شکل گیری این خصوصیات غیر قابل انکار است. روابط نامناسب والدین، موجب شکل گیری رفتارهای اجتماعی نامناسب ناخواسته ای در فرزندان می شود که سهم عمده ای در چگونگی روابط آنان با دوستان و... خواهند داشت. ارتباط مؤثر، موجب شکوفایی هویت، کمال انسان و مبنای اولیه پیوند وی با دیگران است. این در حالی است که ارتباط غیر مؤثرتر، مانع شکوفایی انسان شده و روابط را تخریب می کند. اگر در خانواده تنش بین اعضا برقرار باشد، کودک در یافتن هویت خویش، ایجاد روابط مطلوب با دیگران، مقابله صحیح با فشارهای روانی و رشد سالم روانی و رفتاری، دچار مشکل خواهد شد؛ زیرا محیط خانواده یکی از عوامل اساسی شکل گیری شخصیت کودک و اولین بذر تکوین رشد فردی و پایه و اساس بنای شخصیت آدمی است و کودک در بیشتر حالات خود، مقلد پدر، مادر و رفتار آن هاست. (یزدان پناه و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۷۶). در پژوهش های بسیاری، به کیفیت ارتباط والدین با فرزندان، تأثیر حمایت خانواده، وجود رابطه ی گرم و صمیمانه با فرزندان و نقش آن در سازگاری های موفقیت آمیز در بین دانش آموزان اشاره شده است و تأکید دارند که نوع ارتباط والد-فرزند می تواند پیش بینی کننده سازگاری در دانشگاه باشد و کیفیت این ارتباط بخصوص در سلامت روان و سازگاری دانشجویان مؤثر است (مظاهری، ۱۳۸۷).

۴- همکاری و هماهنگی مدرسه و خانواده

از جمله نقش های مهم مدرسه در شکل گیری هویت نوجوانان و جوانان، آموزش به خانواده هاست. مدرسه باید بررسی دائمی با فهرستی معین داشته باشد، فهرستی که در آن در باره ی رضایت مادر در خانواده، رضایت پدر، عزت نفس و موفقیت و... پرسش شده باشد. چیزی که بسیار مهم است الگوی رسیدگی به فرد فرد خانواده هاست. یعنی به هر خانواده ای باید به تناسب شرایط اش رسیدگی شود و مدارس باید در این زمینه توانمند باشد تا بتوانند کمک کنند که خانواده ها درست عمل کنند. آگاهی سازی در نقش اولیا تنها در انتقاد کردن از کیفیت اداره آموزشگاه به عنوان اصل اساسی برای والدین نیست، بلکه مشارکت در بستر سازی های متفاوت هم، اصلی است که دانش آموزان را امیدوار می کند که والدین آنها به دنبال ایراد گرفتن نباشند و می توانند با مداخله مؤثر، رشد آموزشی در آموزشگاه را تقویت کنند و از این حیث همسانی و همسویی بین ولی دانش آموز و معلم

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

سبب می شود تا معلم بپذیرد که اولیاء علاوه بر دید نقادی، می توانند سطح کیفیت آموزشی را نیز بالا ببرند (خبرگذاری پانا). وظیفه خطیر آموزش و پرورش در زمینه رشد شخصیتی اجتماعی و کفایت اقتصادی دانش آموزان مهم و قابل تأمل است. بخش عظیمی از تربیت فرزندان جامعه بر عهده دستگاه انسان ساز آموزش و پرورش است. در این زمینه کتاب ها و محتوای آنها نقش مهمی دارند. تربیت و آموزش باعث می شود دانش آموزان با آگاهی نسبت به جوامع پیرامون سنت ها، آداب و رسوم، داشته های تاریخی و پنداشته ها سبک زندگی تمدن ساز خود را انتخاب کنند (سفیری و همکاران، ۱۳۹۲). از سوی دیگر، برای پرورش توانایی ها و استعداد های کودکان نیاز به هماهنگی والدین و مربیان است. جالب است بدانیم که والدینی که در برنامه های مدرسه به نحوی مشارکت دارند، احساس مثبت تری نسبت به مدرسه ی فرزندان شان احساس می کنند. مشارکت واقعی در مدرسه موقعی صورت می گیرد که والدین از نظر ذهنی و عاطفی درگیر شوند و به عواطف آنها توجه کافی شود. برای رسیدن به این اهداف باید به شناخت انتظار والدین از مدرسه و به تفهیم انتظارات مدرسه از والدین پرداخت (معین فر، ۱۳۸۵). کارایی و اثربخشی دو نهاد خانواده و مدرسه در پیشگیری از آسیب های اجتماعی غیر قابل وصف است. مواردی نظیر بد اخلاقی، بد رفتاری، بی تفاوتی و عدم توجه به فرزندان در خانواده و مدرسه، منشأ بروز مشکلاتی خواهد شد که مدرسه، جامعه و خانواده نیز برای حل و جبران آن باید زحمات زیادی متقبل شوند. از آن جا که بیشتر انحرافات نوجوانان و جوانان ریشه در ناکامی های اولیه زندگی دارد، همه بزرگسالان باید این دوره را به خوبی مدیریت کنند تا از این طریق از ایجاد و رشد و گسترش آسیب های اجتماعی جلوگیری شود. نقش مدیران، معلمین، مشاوران و فرهنگیان در مدیریت بحران ها بسیار پررنگ و اثر گذار است و تمام اقشار زحمت کش فرهنگی باید دلسوزانه در خدمت کودکان و نوجوانان بوده و با وظیفه شناسی بیش از گذشته در مسیر رفع مشکلات احتمالی و بحران ها، آسیب ها و کج روی های اجتماعی و خدمت به قشر آینده ساز جامعه باشند (شیخ الاسلام، ۱۳۹۵).

۵- بحث و نتیجه گیری

چنانچه خانه و مدرسه در امور تربیتی همکاری و هماهنگی لازم را نداشته باشند، تربیت کودکان دچار مشکل و دوگانگی خواهد شد. والدین به عنوان اولین الگوهای کودکان، و مدرسه نیز به عنوان دومین محل تربیت، نقش بسزایی در تکوین شخصیت کودکان دارند. تاثیر فرهنگ های بیگانه از یک سو و ناهماهنگی بین روش ها و اهداف خانه و مدرسه از طرفی دیگر می توانند عامل مخرب در تربیت به شیوه ی سبک زندگی اسلامی باشند. خانه و مدرسه به عنوان دو نهاد اجتماعی قدرتمند، بزرگترین و مهم ترین محل تربیت «سبک زندگی اسلامی و ایرانی» را به عهده دارند. تعامل مناسب این دو نهاد و هم سوء بودن فعالیت های آن ها می تواند عمیق ترین تاثیر را در جهت نهادینه کردن ارزش های سبک زندگی ایرانی و اسلامی را داشته باشند. خانه و مدرسه با هماهنگی یکدیگر وظیفه ی مهمی در تربیت دانش آموزان بر اساس سبک زندگی اسلامی دارند.

مراجع

۱. الفت، جعفر و سالمی، مسعود. «بررسی تأثیر سبک تربیتی بر پیشرفت تحصیلی نوجوانان دختر». فصلنامه علمی پژوهشی علوم اجتماعی. ش ۱۲، صص ۳۴-۳۰، ۱۳۹۱
۲. بخرد، محمد، رابطه دینداری و سبک زندگی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز، ۱۳۹۳
۳. پیروزمند، علی رضا، مبانی الگوی مهندسی فرهنگی، قم: دفتر فرهنگستان علوم اسلامی، ۱۳۸۹
۴. خبرگذاری پانا، www.ghatreh.com
۵. صدیق سروستانی، رحمت الله؛ و هاشمی، سید ضیاء. «گروه های مرجع در جامعه شناسی و روان شناسی اجتماعی با تأکید بر نظریه های مرتن و فستینگر». فصلنامه علمی پژوهشی علوم اجتماعی. ش ۲۰، ۱۴۹-۱۶۷، ۱۳۸۱

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۶. فاضلی، محمد،. مصرف و سبک زندگی، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و هنر و ارتباطات، ۱۳۸۲
۷. قدیری، قادر، تأثیر اخلاق در اصلاح الگوی مصرف از منظر معصومین (ع) پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه معارف اسلامی قم، ۱۳۹۱
۸. قرآن کریم؛ ترجمه مهدی الهی قمشه ای؛ قم: سپهر نوین، ۱۳۸۶
۹. کاظمی، زهرا؛ نیازی، صفر « بررسی تأثیر عوامل فرهنگی بر الگوی ازدواج» مجله جامعه شناسی ایران، شماره ۲: ۲۳-۳، ۱۳۸۹
۱۰. کاویانی، محمد؛ سبک زندگی اسالمی و ابزار سنجش آن؛ قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۸۳۶۸
۱۱. متقی الهندی، علی بن حسام الدین؛ کنز العمال فی سنن القوال و الفعال ؛ تحقیق: ح سن رزوق، بیروت: مکتب التراث الاسلامی، ۱۳۹۷ق
۱۲. مظاهری، علی، بررسی تأثیر رفتار ارتباطی- نظارتی والدین بر شخصیت تحصیلی واجتماعی، ۱۳۸۷
۱۳. معین فر، محمود، اصول و عوامل برقراری ارتباط میان اولیاء و مربیان، پیوند، ۳۲۴، ۱۳۸۵
۱۴. منعمی، فاطمه. نیاز سنجی برنامه آموز شی بر اساس سبک زندگی اسالمی ایرانی مقطع متو سطره، مقاله ۳، دوره ۱۲، شماره ۲۵، پاییز و زمستان ۱۳۹۶، صفحه ۷۰-۵۵، ۱۳۹۶
۱۵. میرزابیگی، حسنعلی؛ خانواده و امام خمینی (رحمه الله علیه)؛ قم: فراگفت، ۱۳۸۷
۱۶. نوایی نژاد، شکوه، سه گفتار درباره راهنمایی و تربیت فرزندان، تهران: انتشارات انجمن اولیاء و مربیان، ۱۳۸۰
۱۷. نهج البلاغه؛ ترجمه محمد دشتی؛ قم: جمال، ۱۳۸۷
۱۸. هاشمی، مولود، بررسی نمودهای عرفی شدن دین در سبک زندگی جوانان شهر اصفهان، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه اصفهان، ۱۳۹۰
۱۹. یزدان پناه، محمد علی، نقش سبک های حل تعارض والدین و سازگاری اجتماعی و شیوه های حل مساله اجتماعی فرزندان، رفاه اجتماعی، مجله روانشناسی، دوره ۱۲، شماره ۴۷، ۱۳۹۱
20. Wolman, B. (1981), Contemporary Theories & System in Psychology, Plenum Pres